

woord nacht

De nacht van het onhoorbare

vrijdag 25 en zaterdag 26 oktober 2019
Literatuurfestival Rotterdam
www.woordnacht.nl

VRIJDAG 25 OKTOBER 2019

ARMINIUS, GROTE ZAAL

20.00-21.05

NELLEKE NOORDERVLIEET
MET GEBARENTOLK

OPENING, ANNA BLAMANLEZING 2019

Welkomswoord door Hans Sibarani, directeur Woordnacht. Presentator van de avond: Engeliën Kester. Anna Blamanlezing door Nelleke Noordervliet. Na Kristien Hemmerechts (2016) en Adriaan van Dis (2018) spreekt Nelleke Noordervliet de derde Blaman-lezing uit. De jaarlijkse lezing staat in het teken van literatuur en engagement, in de geest van Anna Blaman (1905-1960). Noordervliet geeft haar visie op de essentie van stilte in een tijd van oorverdovende versnelling en polarisatie.

21.05-21.25 **PAUZE**

21.25-21.35

DEAN BOWEN

VOORDRACHT Rotterdams Stadsdichter Dean Bowen werd voor zijn bundel *Bokman* genomineerd voor de C. Buddingh'-prijs 2019 voor het beste debuut. Tijdens Woordnacht vertolkt hij een nieuw poëtisch tweeluik dat ruimte baant voor stilte.

21.35-22.05

MICHA HAMEL
SOFIE HABETS
HADEWIJCH HOFLAND

PREMIERE: RAAK ME AAN Auteur en componist Micha Hamel schreef *Raak me aan*, een tekst- en geluidscompositie voor een vrouwenstem en violist in opdracht van Woordnacht. Premiere op deze openingsavond. Performers: Sofie Habets (stem) en Hadewijch Hofland (viool).

22.05-22.25 **PAUZE**

22.25-23.25

NELLEKE NOORDERVLIEET
KRISTIEN HEMMERECHTS
MANON UPHOFF
PAUL VAN DER GAAG
MET GEBARENTOLK

DE STILTE EN DE DRIFT Het recht om te verzwijgen, het verbreken van stilte en het doorbreken van taboes. Manon Uphoff, Kristien Hemmerechts en Nelleke Noordervliet spreken aan het slot van de openingsavond onder leiding van Paul van der Gaag over thema's die te persoonlijk of te beladen zijn of waren om op papier te zetten

23.25 **AFSLUITING BAR GEOPEND TOT 00.30**

ZATERDAG 26 OKTOBER 2019

DONNER

14.00-15.00

PEGGY VERZETT
JANA BERANOVÁ
BART HOEVENAARS
(ZANG, GITAAR)
FRANK JONAS
(ELEKTRISCHE GITAAR)
LAURIE CARPENTER
(TROMPET)

UITREIKING JANA BERANOVÁPRIJS

Woordnacht vernoemde de Jana Beranováprijs naar een levende Rotterdamse auteur. Eerste winnaar is dichter Peggy Verzett. Singer-songwriter Bart Hoevenaars vertolkt nummers die hij schreef op gedichten van Leo Vroman. De uitreiking is gratis toegankelijk voor festivalbezoekers.

MAASPODIUM

15.00-15.45

PAUL VAN DER LAAN
DANIËLLE VAN DE VEN

VOORSTELLING 6+: STILTE Stilte lijkt met uitsterven bedreigd. In de interactieve voorstelling *Stilte* van Maas Theater en Dans zoeken de acteurs er naar en leren kinderen wat stilte is. Na afloop kunnen ze meedoen aan yoga en mindfulness, begeleid door de acteurs.

LET OP: VOORSTELLING BUITEN REGULIERE PROGRAMMERING. ENTREE MET KORTING

GOETHE-INSTITUT I.S.M. TSJECHISCH CENTRUM, GOETHE-BIBLIOTHEEK

18.00-23.30

MIKA JOHNSON

PREMIERE: VRWANDLUNG/

METAMORPHOSISVR Virtuele voorstelling van *De gedaanteverwisseling* van Franz Kafka. *VRwandlung/MetamorphosisVR* kan als installatie (1 op 1) doorlopend worden bezocht. Treed toe tot de wereld van Kafka en transformeer met zijn personage Gregor Samsa mee van mens naar insect. Première in Nederland.

19.30-20.00

MIKA JOHNSON

PRESENTATIE: VRWANDLUNG/

METAMORPHOSISVR De Amerikaanse schrijver en cineast Mika Johnson leidde het team dat *Rwandlung/MetamorphosisVR* realiseerde en vertelt over het concept en de totstandkoming.

GOETHE-INSTITUT I.S.M. TSJECHISCH CENTRUM

13.30-17.30

BUILDING CONVERSATION **RAOUL DE JONG**

GESPREK ZONDER WOORDEN Een vier uur durende ontmoeting tussen bezoekers waarin niet gesproken wordt. Wel gecommuniceerd: begeleid door Building Conversation, een collectief dat het gesprek benadert als kunstwerk, geïnspireerd op rituelen uit andere culturen. Schrijver Raoul de Jong is één van de deelnemers.

LET OP: PLAATSEN BEPERKT. VOORAF INTEKENEN.

20.00-20.30

VI-TAAL

WAT IS HET WOORD Gefilmde poëzie in gebarentaal van projectbureau Vi-taal, van Samuel Beckett's laatste werk *What is the Word* (door Tony Bloem) en met Simon Vinkenoog (onbekend materiaal).

20.30-22.00

EDWIN DE VOIGT **MENNO SMIT** **SERGEJ JOSEF BOVKUN** **LUCIE SEDLÁČKOVÁ** **PŮLPÁNOVÁ** **SAHERA KHAN** **RAMONA MARAMIS** **MET GEBARENTOLKEN**

SILENT OF THE SLAM Eerste *silent poetry slam* in Nederland. Internationale dove performers Sergej Josef Bovkun, Sahera Khan en Lucie Sedláčková PŮlpánová en spoken wordartiesten Menno Smit, Ramona Maramis en Edwin de Voigt gaan een unieke competitie aan. Wie wordt de beste performer?

DE SCHOUW

19.00-21.00

EELKJE CHRISTINE BOSCH **BIMA ENGELS** **PEER HOMMEL** **JEROEN NAAKTGEBOREN** **MIGUEL SANTOS** **ELINE SCHELLEKENS** **IRENE SIEKMAN** **VON SOLO** **LIZZY VLIAGENTHART** **JAN WAGENAAR**

POETSCLUB SPECIAAL Al sinds 2006 het meest open podium van Rotterdam. Voor deze editie van Woordnacht is er een kleine selectie gemaakt uit de vele dichters die met regelmaat langs zijn geweest in Café De Schouw en nieuw talent dat niet genegeerd mag worden.

TENT ZAAL 1

19.45-20.15

PEGGY VERZETT
KOBI ARDITI
MATHIJN DEN DUIJF

COMBO PEGGY VERZETT: ELDERS

Een muzikaal programma dat voor Woordnacht werd gemaakt op basis van teksten en gedichten van Peggy Verzett: winnaar van de eerste Jana Beranováprijs die eerder op de dag in Donner aan haar wordt uitgereikt. Performers: Peggy Verzett (zang), Kobi Arditi (trombone), Mathijn Den Duijf (piano).

20.15-20.45

MARCEL MÖRING
GESPREKSLEIDER NTB

AMEN. IN GESPREK MET MARCEL MÖRING

Marcel Möring in gesprek over zijn laatste boek Amen dat op 10 oktober verscheen: een roman over de ongrijpbaarheid van de liefde, waarin de hoofdpersoon het onbegrijpelijke tracht te begrijpen.

21.00-21.50

ISH AIT HAMOU
SANNEKE VAN HASSEL
RAOUL DE JONG
ROBBERT MEIJNTJES

FRONTIER. GRENSOVERSCHRIJDENDE LITERAIRE TALKSHOW

Guesten Hamou en Van Hassel spreken met Robbert Meijntjes van Frontaal over hun recent verschenen boeken, maar ook over Vlaamse en Nederlandse faam, literair ambassadeurschap, taalgrenzen en grenzen overschrijden. Raoul de Jong vertelt over zijn Gesprek zonder woorden eerder op de dag.

22.00-22.40

OEK DE JONG
HANS VAN WILLIGENBURG

ZWARTE SCHUUR. IN GESPREK MET OEK DE JONG

Episch, meeslepend, monumentaal. De nieuwe roman van Oek de Jong krijgt jubelende recensies. De Jong spreekt er over in Woordnacht met Hans van Willigenburg. Het verhaal van een verborgen trauma en de consequenties.

TENT ZAAL 2

19.15-20.00

WAPKE FEENSTRA
I.S.M. TENT

EXPOSITIE IN TENT: BOERENZIJ Rotterdam is gevormd door stad en platteland: stads boven de Maas, dorps in Zuid. Festivalbezoekers kunnen de expo *Boerenzij* van TENT bezoeken voorafgaand aan het literaire programma over Zuid. *Boerenzij* was de noemer voor bewoners van Zuid: voormalige dorpingen, arbeidsmigranten uit Brabant en Zeeland en later niet-westerse migranten.

20.15-21.00

JAN OUDENAARDEN
ERIK BRUS
ALEK DABROWSKI

DAT SOORT VOLK Alek Dabrowski zoomt met stadschroniqueur Jan Oudenaarden in op de identiteit van Zuid aan de hand van een literaire geschiedenis waar Links Richten, Cor Vaandrager en A. Moonen toe behoren. Met publicist Erik Brus kijkt hij naar de huidige generatie: rappers en spoken wordperformers.

21.00-21.25

Y.M.P.
(YOUNGMICHPOETRY)

DAT SOORT VOLK LIVE-OPTREDEN:

Y.M.P. Y.M.P sluit *Dat soort volk* af met een dynamisch optreden. Zijn hart voor taal ontdekte hij op zijn dieptepunt: in de gevangenis. Zijn one-manshow *De Binnenplaats* vertelt openhartig over zijn turbulente leven. Komend uit Zuid pompt het hiphopbloed door zijn lijf al kan klassiek hem ook boeien en inspireren.

22.00-23.00

REDMOND O' HANLON
MARCEL MÖRING

DE GROENE STAD De Britse schrijver en wetenschapper Redmond O' Hanlon, beroemd door zijn reisverslagen, was writer in residence in groeistad Almere en beschreef de natuur in en rond *De groene stad* (2018). Met Marcel Möring spreekt hij over zijn boek, reizen en Drenthe waar hij zich intussen net als Möring heeft gevestigd.

TENT ZAAL 3

20.30-21.30

MANON UPHOFF
VINCENT KORTMANN
HANS SIBARANI

DEBUTANTEN In de reeks *Debutanten* adviseert een arrivé een aspirant-auteur. Hij of zij geeft adviezen aan de nieuwkomer wiens boek nog in de schrijffase verkeert. Met de arrivé wordt eerst teruggekeken op het eigen debuut. Manon Uphoff is dit jaar de arrivé. Festivaldirecteur Hans Sibarani leidt het gesprek.

22.00-22.50

BIANCA BOER
CHRISTIAAN JONGENEEL
ALEK DABROWSKI

VAN HIER NAAR EEUWIG Alek Dabrowski spreekt Rotterdamse debutanten die grote thema's kozen. Bianca Boer (*Draaidagen*) weeft een knappe plot rondom een grootmoeder die Auschwitz overleefde. Christian Jongeneel (*Magda is overal*) laat een grootmoeder herrijzen in de eerste grote Nederlandse 9/11roman.

GALERIE COKKIE SNOEI

19.30-20.30

VROUWKJE TUINMAN
CHRISTIAAN VAN
SCHEMBEEK

HET LACHEN WAS GENOEG Vrouwkje Tuinman doet in haar recent verschenen bundel *Lijfrente* onverbloemd verslag van de dood van haar levenspartner, F. Starik, en beschrijft het verlies en de leemte. Christiaan van Schermbeek spreekt met haar over het tot stand komen van *Lijfrente* en leven zonder F. Starik.

20.55-21.55

MIEK ZWAMBORN
KESTER FRERIKS

STILTEKABINET Miek Zwamborn werkt in stiltegebieden. Voor haar laatste boek bestudeerde ze wieren die ze o.m. in recepten verwerkte. Kester Freriks schreef over verdwenen stilte en stilte in schilderijen. Christiaan van Schermbeek legt beelden aan hen voor en verzamelobjecten van kunstenaar Sita van Toorenborg.

22.15-23.15

ARTHUR JAPIN
CHRISTIAAN VAN
SCHERMBEEK
MET GEBARENTOLK

DE STEM VAN KOLJA Arthur Japin schreef met *Kolja* (2017) een spannend boek rondom de homoseksuele broers Tsjaikovski. De hoofdrol is weggelegd voor een doof personage: Kolja. Spreken kan Kolja evenmin. Hoe verplaatste Japin zich in zijn wereld? Stuitte dat op beperkingen? Waarom koos hij voor Kolja? Wat leerde hij van hem?

THEATER ROTTERDAM

20.30-21.30

THOMAS VERBOGT
BEATRICE VAN DER POEL

REPRISE: MONTERE WEEMOED Schrijver Thomas Verbogt toont zich van een ironische en verrassende kant als performer naast singer-songwriter Beatrice van der Poel in de tweede theatervoorstelling die ze samen maakten. *Montere weemoed* is intussen geëindigd. De voorstelling is in Woordnacht nog één keer te zien.

22.15-22.45

MEVROUW TAMARA

VOORPREMIERE: IN JE HOOFD Mevrouw Tamara geldt als één van de meest talentvolle Nederlandse singer-songwriters. Haar nieuwe album *In je hoofd* blinkt uit door verrassende melodielijnen in combinatie met schijnbaar terloopse teksten. In aanloop naar de release van *In je hoofd* vindt in Woordnacht een voorpremière plaats.

23.15-23.45

VINCENT BIJLO
WILFRIED DE JONG

ZINTUIGLIJKE WAARHEDEN In zijn voorstelling *Ik hoor alles* constateert Vincent Bijlo dat bijna niemand meer luistert naar een andere mening. Hij scherpt als blinde zijn onderscheidend vermogen: 'Doordat ik lawaai hoor, weet ik wat stilte is.' Maar Bijlo verliest ook zijn gehoor. Daarover, én over theater maken, spreekt hij met Wilfried de Jong.

00.00-00.30

JULES DEELDER
SONIA DOLZ
DIVERSE DICHTERS
EN PERFORMERS

PORTRET VAN OLIVIA DE HAVILLAND Woordnacht sluit om 00.00 uur af met de verfilming door Sonia Dolz van *Portret van Olivia de Havilland*, het 891-regelige epos van Jules Deelder uit 1985, waarin hij terugkijkt op de jaren vijftig: uitgevoerd door vrienden en collega's als ode aan de Rotterdamse Nachburgemeester die in november 75 wordt.

00.30-02.00

SILENT DISCO CLUB
MENNO SMIT

SILENT DISCO CLUB AFTERPARTY Praat of borrel na aan het slot van deze Woordnacht. Of kies voor de dansvloer als je met een koptelefoon los wilt gaan tijdens de *Silent Disco Afterparty* in de Rotterdamse Schouwburg. DJ: Menno Smit.